

PROLOGAS

1975 metų vasara

Džojus Ramšo nė nenutuokė, kad už valandos bus miręs.

Išaušo vėsus, gaivus rytas, kaip ir daugelis rytų vasarai pamažu virstant rudeniui. Nuo Šiaurės jūros atslinkusi druskinga migla rangėsi palei visiškai vienodų namų eiles, kurie pakopomis kalvos šlaitu leidosi link vandens. Raudonos jų plytos buvo pajuodusios nuo išgėrusio purvo ir suodžių. Plieno pilkumo danguje ratus suko žuvėdros, jos veriančiai suklykdavo ir smigdavo žemyn prie upės, lyg arterija tekančios pro miestą ir maitinančios tūkstančius darbininkų, nepaliaujamai judančių laivų statyklos pusėn.

Vyras pabučiavo žmoną prie jų blokuotojo dviaukščio namelio durų, užsivožė kepurę ir ryžtingai patraukė į dokus. Du maži bambliai skuto šalia, vos spėdami paskui plačiais žingsniais žirgliojantį tėvą, o jų žemiau bambos nusmukusių džinsų galai šlavė dulketą šaligatvį.

— Tėt?

Džojus akies krašteliu dirstelėjo į berniuką.

— O kada baigsit laivą, tėt? Ar galėsiu ateit pažiūrėt, kaip nuleidžiat jį į vandenį?

Vyriškis įkišo ranką į storo švarko kišenę ir sugraibė vieną iš namuose susisuktų suktinių.

— Dar porą mėnesių užtruksim, vaikine.

— Bet galėsiu ateit pažiūrėt?

— Ir aš, tėt! Ir aš noriu!

Džojus užsitraukė ilgą dūmą ir pažvelgė į dukrą. Dvi plonos kasytės švytavo palei mažą veidelį, švytintį teisuolišku pasipiktinimu. Vyriškio akių kampučiuose susimetė linksmos raukšlėlės. Jis ištiesė ranką ir pašiausė mergytei viršugalvį.

— Je, abu galėsit ateit, kai „Narsuolis“ bus baigtas. Ir mama atsiveskit.

Įsivaizdavo žmoną, išdidžiai stovinčią greta, rožėmis pražyduisiais skruostais, lygiai tokia pat gražią kaip ir tada, kai pirmą kartą ją išvydo žingsniuojančią laivų nuleidimo rampa. Vienas Dievas težino, kodėl ji už jo ištekėjo, tačiau jis labai stengėsi, kad ji niekuomet to nesigailėtų. Džojus — ne turtuolis ir niekada tokiu netaps, bet jo šeima visuomet turės duonos ant stalo ir stogą virš galvos.

Jis ėjo toliau, tyliai švilpaudamas po nosimi. Žengiant grindiniu į taktą skardžiai kaukšėjo darbiniai batai. Sūnus su dukra bidzeno šalia ir nepiktai kivirčijosi. Visa trijulė įsiliejo į ta pačia kryptimi traukiančių darbininkų minią. Vyras šnekučiavosi apie praėjusio šeštadienio futbolo rungtynes ir apie alų, kuriuo pasimėgaus po darbo.

Ir štai, staiga pasirodė jis.

Kai jie pasuko už kampo, laivas iškilo tiesiai prieš akis. Dar nebaigtas, tačiau glotnus, švarus korpusas didingai remia dangų, o žmonės ir namai šalia jo atrodo mažičiai it žaisliukai.

Džojus užvertė galvą. Gerklę užgniaužė pasididžiavimas.

Tai jis jį pastatė.

Jo paprastos, randuotos darbininko rankos, kartu su šimtais kitų, pastatė šį plieno lakštų kalną, stūksantį visiems virš galvų, ir tai buvo nuostabu.

Džojus stabtelėjo atsiveikinti su vaikais, kurie atsekė paskui lyg maži šešėliai. Kulnu sumaižė nuorūką.

— Na, o dabar keliaukit, — paliepė jis, žemiau užsitraukdamas kepurę.

— Ar grįši namo arbatos, tėt?

Vyras švelniai žnybtelėjo mergaitei nosytę.

— Kaip ir kasdien. Nagi, bėkit.

Džojus uždėjo ranką sūnui ant peties, kitos krumpliais meilčiai niuktelėjo į skruostą.

— O tu tiesiai į mokyklą, vaicine! Jokių žaidimų prieplaukose! Turi mokytis, jei nori ką nors pasiekt.

Berniuko akys kaltai įsmigo į grindinį, strazdanotas veidukas paraudo. Jis linktelėjo.

— Na, lėkit!

Džojus susigrūdo rankas į šiurkščių darbinių kelnų kišenes ir žiūrėjo vaikams pavymui. Šie nuskuodė link pradinės mokyklos, įsikūrusios maždaug už pusmylės, visai šalia krantinės. Sūnus jau stovėjo ant paauglystės slenksčio, jo kūdikiškas veidelis ėmė įgauti griežtesnių, berniukiškų bruožų. O mergytė — ta tai didžiaakė plačia širdimi.

Jam taip pasisėkė!

Šypsodamasis atsisuko į laivų statyklos įėjimo arką ir jau po kelių minučių kopėčiomis leidosi žemyn į neužbaigto laivo vidurį. Didžiuliame mechanizmų skyriuje buvo ankšta: jame grūdosi darbą pasirenkę pradėti suvirintojai. Vyras plepėjo apie šį bei tą, kartkartėmis patalpą sudrebindavo juokas.

— Labą rytelį, Džojau! Vakar nemačiau tavęs „Inkare“.

Džojus papurtė galvą žiūrėdamas, kaip bičiulis naršo po kišenes ieškodamas cigaretės.

— Jei tavęs namuose lauktų tokia žmona kaip maniškė, tau irgi nereikėtų prisigerti prieš gulant į lovą, — pasišaipė.

Suvirintojas, garsiai kvatodamas, brūkstelėjo degtuką, bet linksmumą veide tučtuojau pakeitė sumišimas, mat cigaretė, nepėjus nė užitraukti, akimirksniu sudegė iki pat filtro.

— Sušikti pigūs popierėliai, — sumurmėjo vyras ir išitraukęs prisidegė kitą suktinę.

Džojus susiraukęs stebėjo, kaip maža oranžinė liepsnelė vėl nušnyptė iki filtro.

Mintis trenkė it griaustinis iš giedro dangaus.

Ore per daug deguonies.

Jis atsigrėžė į kitus vyrus su darbiniais drabužiais, apsiginklavusius visomis darbo priemonėmis ir pasiruošusius šiandien pirmąkart suvirinimo strypais paleisti elektros srovę. Džojaus akys išsiplėtė iš siaubo, jis perspėdamas riktelėjo ir puolė į priekį, bet jau buvo per vėlu.

Vaikams beveik pasiekus mokyklos vartus, nugriaudėjo sprogimas, o dangun pakilęs didžiulis ugnies kamuolys išsvaidė žmones bei plieno lakštus po dokus ir į upės vandenį. Liepsnos laižė likusius gyvus suvirintojus, iš paskutiniųjų mėginančius išsiropšti, prasibrauti pro vienintelį atsarginį išėjimo liuką. Tiršti juodi dūmai užpildė jų plaučius, išstumdami paskutinį gyvybės kvėpsmą, ir jų kūnai amžiams liko įkalinti plieniniuose „Narsuolio“ grobuose.

1 skyrius

*Šeštadienis, 2016 metų rugpjūčio 13
Po keturiasdešimt vienu metų*

— Viskas baigta! Vestuvių nebus!

Detektyvas vyresnysis inspektorius Maksvelas Finli-Rajenas stovėjo priešais miegamojo veidrodį plačiai išsižergęs ir maištingai ant krūtinės sukryžiaęs rankas. Iš veidrodžio į jį žvelgė aukštas vyriškis, vilkintis tamsiai mėlynu karalienės Viktorijos laikų trijų dalių kostiumu su vietinės karnavaliinių rūbų parduotuvės etiketėmis. Už prasegtos marškinių apykaklės sukišta šilkinė vyšninė kaklaskarė derėjo prie tokios pat spalvos nosinaitės švarko kišenėje ant krūtinės. Gausiai žele sutepti juodi plaukai buvo sulaižyti atgal, o cilindras kiekvieną akimirką grasinosi nulėkti nuo galvos.

Jam už nugaros pasigirdo tylus kikenimas, tada dvi liaunos rankos apšivijo liemenį, ir nepavydėtinos detektyvo Rajeno padėties kaltininkė nedrąsiai dirstelėjo per petį.

— Nesuprantu, ko taip šiaušiesi, — tarė sužadėtinė. — Atrodai labai gražiai. Be to, užtruks tik porą valandų, o tu pažadėjai eiti.

— Pasinaudojai mano silpnumo akimirka, — sumurmėjo Rajenas, prisimindamas vieną nepamirštamą praėjusios savaitės vakarą.

— Nė nenutuokiu, apie ką tu, — daktarė Ana Teilor nubraukė nuo švarko rankovės nematomą dulkelę, tada įsikibo į atlapus. — Klausyk, gyvename čia jau beveik keturis mėnesius. Būtų baisiai nemandagu nenuėiti į tą vakarėlį.

Po susidūrimo su pamišėliu žudiku pravarde Kirvis praėjusį pavasarį iš Anos kotedžo upės pakrantėje Darame liko tik apanglėjusios sienos, o Rajenas savo nuodugniai išvalytą ir iš pagrindų atnaujintą butą nutarė parduoti. Deja, net pramoniniai chemikalai nepašalina jame sklandančios smurtinės mirties pajautos, tad butas kol kas buvo tuščias, o sužadėtiniai iki pat vasaros pabaigos apsistojo išsinuomotame kotedže Kregsaido dvaro teritorijoje, Nortumberlando nacionalinio parko pakraštyje. Ši rami, atoki vieta puikiai tiko atsigauti po patirtų sukrėtimų. Ana, prieš prasižėdant naujam semestru, norėjo užbaigti rašyti dar vieną istorijos vadovėlį, šįkart apie vikingų laikų Nortumberlandą, o Rajenas rūpinosi ir prižiūrėjo, kad būtų surišti visi palaidi galai, likę po Kirvio mirties. Per pastaruosius keturis mėnesius juodu apsiprato su gyvenimu dvare, o kai pro plyšį laiškamis įkrito paaukuotas kvietimas į vakarėlį paslaptingos žmogžudystės tyrimo tema, tapo aišku, jog juos į savo glėbį galiausiai priėmė ir rinktinė Kregsaido dvaro bendruomenė.

— Tai darbuotojų vasaros šventė, — tęsė Ana. — Jie labai malonūs, kad mus pakvietė.

— Pavalgyti, išgerti ir smagiai pasijuokti — yra viena, — burbėjo Rajenas, — o vilkėti šiuo kvailu apdaru ir žaisti žmogžudystės tyrimą — visai kas kita. Nenorėčiau, kad nukentėtų mano reputacija.

Ana nusijuokė.

— Jei bijai, kad papasakosiu Filipui apie šį trumpą nuotykį, kai vilkėdamas Viktorijos laikų rūbais...

— Nedrįsk, — Rajenas net išbalavo nuo minties, kad apie tai gali sužinoti jo seržantas.

Ištrūkus bent vienam neatsargiam žodeliui, pašaipos it nevaldomas gaisras paplito Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyriaus koridoriais.

— Turėtum labiau bijoti, kad nepriversčiau tavęs apsirengti kaip nors panašiai per mudviejų vestuves, — nekaltai nusišypsojo Ana ir pirštais perbėgo jo nugarą. — Manau, atrodytum žavingai. Iki didžiosios dienos liko dar kelios savaitės, — marios laiko pasirūpinti šiokiomis tokiais kostiumo pakeitimais.

Rajenas pusiau suurzgė, pusiau suinkštė, su nuostaba pripažindamas, kad Ana meistriškai užspeitė jį į kampa. Atsigręžęs pažvelgė į jos šelmišką veidelį.

— Ak tu, gudri lapute! — sumurmėjo atsainiai kilstelėdamas cilindro kraštą ir, palenkęs galvą, apdovanojo ją ilgu, giliu bučiniu.

Kregsaido dvaro rūmai stūksojo uolėtos kalvos atšlaitėje ir, supami vešlaus miško, it gotikinė pasakų pilis tviskėjo vasaros dangaus fone. Lengvas brizas vos vos judino sunkų, kvapų pritvinkusį orą ir medžių viršūnes. Rajenas su Ana, dėkingi už įkaitusią odą gairinantį pavėsį, pamažu žingsniavo pėsčiųjų taku, vedančiu nuo jų nuomojamo kotedžo į rūmus. Įprastas turistų antplūdis atslūgo jau prieš kelias valandas, tad dvaro valdose buvo beveik visiškai tuščia. Liko tik žmonės, kurie rengėsi atšvęsti dar vienus metus, praleistus sergstint ir prižiūrint Nortumbrijos istorijos perliuką. Rajenas pašnairavo į šalia ilgais sijonais šiugždenančią Aną atgal sušukuotais kaštoniniais plaukais. Pasikišo jos delną po parankę ir nutarė nenumirsiąs, jei vieną vakarą įsijausiąs į senojo pasaulio atstovo vaidmenį.

— Atrodai labai gražiai, — tarė tyliai, — bet negi neskauda?

Jis mostelėjo į korsetu suveržtą liemenį po blyškiai žydra suknele.

— Velniškai skauda, — atsakė Ana. — Jau nusprendžiau, kad prieš vakarienę nusiimsiu šitą kankinimo įtaisą. Niekas nedrįs man trukdyti mėgautis keturiais fantastiškais patiekalais.

Rajenas nusivaipė. Netrukus jie išnairo iš už miško užuolaidos ir atsidūrė kalvos papėdėje. Keliomis pakopomis tiesiai ant jos uolų patupdytas stiebėsi pribloškiantis pastatas. Bokštai ir kuorai, arkos ir Tiudorų laikų stiliaus sijos varžėsi dėl dėmesio su Reino krašto keturšlaičiais stogais, o sodai ir gėlynai įkūnijo kiekvieno krašto vaizdžio kūrėjo svajonę.

Rajenas lėtai, su pasigėrėjimu sušvilpė.

— Nagi, primink man šios vietos istoriją, — paprašė Anos.

Ši tik skausmingai atsiduso, širdyje apverkdama savo dalią — Rajenas niekuomet nepersiims jos aistra šių vietų istorijai, kad ir kaip stengtūsi jį atversti. Kita vertus, Ana taip pat netroško aiškintis šiurpių žmogžudysčių, kad užsidirbtų pragyvenimui, taigi, matyt, kiekvienam savo.

— Šis dvaras priklausė Viljamui Armstrongui, vienam iš žymiausių devyniolikto amžiaus pramonininkų pasaulyje. Jis statė laivus, gamino ginklus ir visokiausius naujoviškus mechanizmus. Galima sakyti, pastatė ir didžiumą Niukaslo centro, — pasakojo Ana, juodviem su Rajenu lėtai kylant įkalnėn link pagrindinio įėjimo. — Iš tiesų buvo tikras išradėjas. Kregsaidas — pirmasis pastatas pasaulyje, kuriam apšviesti buvo panaudota hidroenergija iš dvaro žemėse esančių ežerų. Dabar dvaras priklauso Gilbertų šeimai. Jie įsileidžia lankytojus ir turistus.

Rajenas suraukė antakius, mėgindamas prisiminti, ar buvo kada susitikęs su Lioneliu ir Kasandra Gilbertais. Ana gailestingai nusprendė jam padėti.

— Jie atostogavo. Praeitą savaitę parsiskrido iš Barbadoso, kad iškeltų kasmetinį vakarėlį savo darbuotojams. Taip jie atsidėjo visiems, kurie palaiko šios vietos gyvybę, kol patys klajoja po pasaulį.

— Hm, — numykė Rajenas. — O kaip jie užsidirbo tuos savo milijonus?

— Neturiu supratimo, — atsakė Ana. — Šiaip ar taip, abu

jau gerokai pagyvenę. Vyras perkopė į devintą dešimtį, jo žmonai apie septyniasdešimt.

— Turi vaikų?

— Ne. Tiksliau, taip, — pasitaisė Ana. — Kasandra turi du vaikus iš pirmosios santuokos, bet jie negyvena dvare.

Abu nutilo pasiekę didingą portiką, vedantį į dvaro rūmus. Tarsi iš niekur ėmė dygti kitų puošniais nériniuotais apdarais apsirengusių žmonių siluetai, ir paslaptinga nuotaika, lyg ši vieta priklausytų tik juodviem, išnyko.

— Spektaklis prasideda, — paskelbė Rajenas.

Tingūs, šilti ankstyvo vakaro saulės spinduliai glostė kalvas ir slėnius, o juos atspindintys Kregsaído rūmų langai tvaskėjo per kelias mylias, tačiau įžengusius tarp storų akmeninių sienų Aną ir Rajeną apgaubė karalienės Viktorijos laikų interjeras: tamsiu medžiu apkalta siena, kiniškais raštais išmarginti įmantrūs šilkiniai apmušalai. Kone pro kiekvieną skersstakčiais padalintą langą vėrėsi kvapą gniaužiantys vaizdai, bet viduje viešpatavo niūri prieblanda. Degė tik kelios antikvarinės lempos, skaičiuojančios jau antrą šimtmetį. Namas, žinia, buvo prijungtas prie pagrindinio šalies elektros energijos tiekėjo „National Grid“ tinklo, bet kaip istorinio paveldo objektui jam teko išlaikyti hidroenergijos teikiamą apšvietimą, kaip senais laikais. Laimei, blausi šviesa puikiai tiko žmogžudystės tyrimo vakarėliui.

Namų šeimininkė, vilkinti ilga tamsiai mėlynos taftos suknia, pasitiko svečius vestibulyje. Virš jos švelnaus, smulkaus veido, rudai įdegusio Karibų saulėje, pūpsojo žilų garbanėlių lizdas. Ausyse kabaliavo stambūs perlai, prie jų derėjo trijų gijų perlų vėrinys ant kaklo.

— Sveiki atvykę, — šiltai pasisveikino Kasandra Gilbert ir

ištiesė brangakmeniais išpuoštą ranką. — Ponas ir ponija Rajenai, ar ne?

Gal toji moteris ir buvo išsipusčiusi kaip aukštuomenės dama Askoto lenktyne, bet tarmė išdavė ją esant grynų gryniausią šiaurietę. Vos išgirdę malonią paprastą liūliuojančią tartinę, Rajenas su Ana nudžiugo ir šioje didingoje aplinkoje pasijuto kaip namie.

— Dar ne, — nusišypsojo Ana, — bet vestuvės — po kelių savaitių. Aš Ana.

— O jūs tikriausiai būsite Maksvelas, — padarė logišką išvadą Kasandra ir įdėmiai nužvelgė aukštą vyriškį varno juodumo plaukais ir ramiomis pilkomis akimis.

— Bus gerai ir Rajenas, — tarė jis.

— Labai džiaugiuosi, kad atėjote. Atsiprašau, kad neturėjome galimybių anksčiau su jumis susipažinti. Kaip suprantu, vasarai išsinuomojote vieną iš mūsų kotedžų?

— Taip, ir jis mums labai patinka, — patikino Ana. — Jūsų dvaras — nuostabus, ponija Gilbert.

— Vadinkite mane Kasandra, ir ačiū, mieloji.

Nė nesistengdama nuslėpti smalsumo, pasisuko į Rajeną:

— Man sakė, jog jūs detektyvas? Regis, kažkur esu jus mačiusi.

Prasideda, pagalvojo jis.

— Taip, esu Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyriaus detektyvas.

— Ak, taip, žinoma! — Kasandra smulkia, trapia rankute prisidengė burną ir dramatiškai išplėtė akis. — Tas serijinis žudikas...

— Žiūrint kuris, — nerūpestingai atsiliepė Rajenas. — Per ilgus darbo metus teko susidurti su keliais.

— O, turiu omenyje paskutinį, tą baisų žmogų, kuris praėjusį balandį pabėgo iš kalėjimo ir nužudė vargšę mergaitę...

Supratusi, kad svečiai pasijuto nepatogiai, Kasandra staiga nutilo ir atsiprašydama šyptelėjo:

— Na, jei kas šįvakar ir sugebės surasti žudiką, tai tikrai būsite jūs, — tarė. — Atsiprašu, kad mano vyras vakarėlyje nedalyvaus. Jis truputį persišaldė. Greičiausiai per tą begalinį skrydį praeitą savaitę, esu tikra, tai dėl kondicionieriaus lėktuve, — skundėsi šeiminkė.

— Kaip gaila, — užjautė Ana. — Tikiuosi, jis greitai pasveiks.

— Ačiū. Na, prašom tolyn, lipkite laiptais į viršų ir pasivaišinkite šampanu. Šiandien mes švenčiame.

Kasandra pasisuko sutikti naujų svečių, o Ana su Rajenu, vadovaudamiesi kartoninių stendų nurodymais, patraukė link rūmų mezonino tarp antro ir trečio aukštų. Jo išdėstymas Rajenui priminė klaidžią triušio urvo raizgalynę: kelios didesnės priėmimo salės apsuptos mažais susijungiančiais prieškambariais ir prieangiais, galybė laiptelių, koridorių ir netgi seno, nebenaudojamo keltuvo šachta.

Ana pasikėlė sijonus ir užvilko juos plačiais ažuoliniais laiptais į ilgą galeriją mezonine, kur jau užė vakarėlis. Vertinantis Rajeno žvilgsnis nuslydo per susirinkusią minią. Svečių galėjo būti apie tris ar keturias dešimtis, daugiausia namų prižiūrėtojų ir darbininkų, sodininkų, paveldosaugininkų ir pagyvenusių savanorių, dirbančių arbatinėse arba gidais tomis dienomis, kai dvaras atveria duris lankytojams.

— Ana, Rajenai, smagu, kad atėjot!

Abu atsisuko. Prie jų prisiartino šeštą dešimtį įpusėjęs vyriškis, pasipuošęs akį režiančiu žalio aksomo švarku, prie jo priderinta kepure ir smulkiai dryžuotomis kelnėmis. Ištiestose rankose jis švytavo dvi aukštas siauras taures su šampanu.

— Ačiū, Deivai.

Paveldo vertybių išsaugojimo grupės vadovas kilstelėjo vešlius žilus antakius.

— Ši vakarą aš — lordas Kviblas iš Niukaslo, — perdėtai manieringai pataisė vyras ir pakrutino milžiniškus priklijuotus ūsus.

Rajenas matė, kad žmogui tikrai linksma.

Visokių būna.

— Tamsta turėtum jaustis savo stichijoje, — tęsė Deivas, mieliai pagriebdamas kitą šampano taurę nuo praplaukiančio padėklo. — Argi nebūtų linksma, jei ir tu neatspėtum, kas žmogžudys? Ką tuomet kalbėti apie mus, paprastus mirtinguosius? Juk esi nusikaltimų tyrimo asas!

Vyras sumaurojo žemu širdingu juoku. Kol Rajenas laužė galvą, kaip mandagiau atsikirsti, jį sklandžiai aplenkė Ana.

— O, jis taip laukė šio vakarėlio, ar ne, brangusis?

Ir atsisuko į jį, nekaltai mirksėdama rudomis akimis. Rajenas buvo pasirengęs ją pasmaugti.

— Mhm, — nusiviepe jis, parodydamas visus dantis, o tada smogė mirtiną smūgį: — Bet ne taip labai, kaip tu, *brangioji*. Juk mirei iš nekantrumo sužinoti, kaip bus renovuojama senoji Armstrongo elektros skydinė.

Buvo velniškai smagu išvysti priblokštą jos veido išraišką. Rajenas išrietė antakį.

— Ką gi, kreipėtės teisingu adresu! — pareiškė Deivas, palaimingai nenuoduodamas apie sužadėtinių pokalbio povandenines sroves. — Žinau viską apie šio pastato elektros sistemą. Eime, parodysiu!

Nieko nelaukdamas ryškiai žaliu aksomu pasipuošęs entuziastas nusitempė Aną link vieno mažesnio rūmų sparno. Rajenas pasveikino save su pergale, bet nepraėjo nė trisdešimt sekundžių nuo Anos pasišalinimo, kai proga jį užpulti pasinaudojo gagenantis moterų pulkelis, vyrui net nespėjus sugalvoti jokio išsigelbėjimo manevro.

— Labas, mielas!

— *Taaaip* dailiai ši vakarą atrodo... —

— Visai kaip Šerlokas Holmsas! — pasigirdo neišvengiamas palyginimas.

— Nagi, mergaitės, netrikdykite vargšelio! — su ilgametės gyvenimo patirties lengvumu jam į pagalbą atėjo Megė, rūmų ekonomė, maždaug septyniasdešimties metų moteriškė. — Kur tavo žavioji sužadėtinė, Rajenai?

— A, ji nuėjo pažiūrėti renovacijos darbų, — atsakė jis jau gailėdamasis, kad nenusekė paskui Aną, nes perspektyva klausytis iki ašarų nuobodaus istorijos aistruolio ėmė rodytis vis patrauklesnė.

— Ei, Mege, o štai tavo princas! — teatrališkai garsiai šnibžtelėjo viena iš moterų.

Viktoras Svonas artėjo prie aštuoniasdešimties, tačiau jį lengvai galėjai palaikyti bent dvidešimčia metų jaunesniu. Vešlūs atgal sušukuoti balti plaukai atidengė įdegusį veidą su profesionaliai pakirpta trumpute barzdele, išryškinančia skruostikaulius. Aplink skaisčiai mėlynas akis buvo įsirėžusios gilios juoko raukšlės. Neabejotinai itin paklausus vietinis širdžių ėdikas. Rajenui beliko tik žavėtis.

— Labas vakaras, ponios! — Viktoras kilstelėjo skrybėlę ir nusilenkė. — Turiu pasakyti, jūs visos atrodo tiesiog pribloškiamai!

Galeriją suvirpino kikenimų verpetai. Rajenas nurijo nemenką gurkšnį šampano ir apsidairė, bene kur pamatys atsarginio išėjimo ženklą.

Šiaip taip praslinko dvi valandos, per kurias Rajenui teko iškęsti pernelyg ištęstą vaidinimą pavadinimu „Paslaptingas hercogienės dingimas“. Pasamdytos aktorių mėgėjų trupės vaidyba priminė kalėdinę pantomimą Londono Paladiumo teatre. Pasigirdus šūks-

niams: „Už groių jį!“, Rajenas sužinojo esąs įtrauktas į sąrašus suvaidinti atžagarų nužudytos hercogienės meilužį. Kai viskas buvo baigta, vyresnysis detektyvas susmuko ant savo kėdės prie ilgo valgomąjo stalo ir ėmė melstis, kad jį išgelbėtų tikra žmogųudystė. Vėl pasitikrino mobilųjį, — jokio pranešimo iš Budėtojų skyrčiau.

Tiek tos naudos iš vadinamųjų draugų, apleidžiančių sunkią valandą.

Įsikišęs telefoną atgal į vidinę švarko kišenę, Rajenas tingiai apsižvalgė. Svečių salė buvo didžiausia priėmimų salė visuose rūmuose, kadaise, daugiau nei prieš šimtą metų, įrengta karališkojo vizito proga. Ji trykšte tryško prabanga: tamsiai raudonu damastu apmuštos sienos, virš jų išriestos gipso lipdinių plokštės, o dar aukščiau — lenkto stiklinio stogo skliautas, pro kurį per vakarienę pliskino besileidžianti saulė. Dabar, sutemus, kambaryje keistai šmėksojo visokiausi šešėliai, o tamsą šiek tiek sklaidė tik nuo lubų svyrančio kandeliabro ir kelių sieninių lempų blausus švytėjimas. Atsidavė senais, paplėkusiais baldais. Buvo šalta, nes židinyje po milžinišku dūmtraukiu kone per visą pietinę sieną nebuvo uždegta ugnis.

Stalo gale Kasandra Gilbert mandagiai šnekučiavosi su keliais darbuotojais. Sugavusi Rajeno žvilgsnį, nusišypsojo ir kilstelėjo taurę.

Rajenas atsakydamas pakėlė savąją.

Svečiai susiskirstė į mažas grupeles pagal savo užimamas pareigas dvare. Sodininkai būriavosi netoli durų, pagyvenę savanoriai patogiai įsitaisė per ilgo valgomąjo stalo vidurį. Paveldosaugininkai — pats gyviausias būrelis, — susėdę viename salės gale, patenkinti čiauskė apie mokslo pažangą jų darbo srityje. Rūmų ekonomė stovėdama plepėjo su Viktoru, kuris, Rajeno žiniomis, buvo asmeninis Lionelio Gilberto kamerdineris.

Kampe vienišas liūdėjo blizgantis lakuotas fortepijonas. Raje-

nas jau gundėsi pabarškinti dramblio kaulo klavišais, kai pastebėjo tarp svečių pas jį parvinguriuojančią Aną. Šypsojosi žiūrėdamas į ją: jo sužadėtinei vienodai puikiai tiko ir prašmatni šilkinė sunkia, ir nutrinti džinsai bei turistiniai batai.

— Tuoj baigsis, — sumurmėjo ji, nutūpdama ant kėdės šalia. — Keli jau paspruko. Ir mes galime traukti, jei nori.

Abu jau buvo bekylą nuo kėdžių, kai šalia prisėdo liesas pliktelėjęs vyras su neabejotinai labiausiai akį traukiančiu šio vakaro apdaru. Martinas Hendersonas buvo paskirtas naujuoju dvaro valdytoju, atsakingu už sklandų nemenkų Kregsaido žemės ūkio išteklių panaudojimą. Vos atvykęs į dvarą savo naujuoju elektriniu sportiniu BMW, Hendersonas ėmė svaidytis nurodymais ir reikalavimais, kuriais neužkariavo savo kolegų širdžių. Šiam vakarėliui pasirinkti vyriškojo drabužiai turėjo pabrėžti jo statusą. Kai Rajenas mandagiai pasiteiravo apie raudonąją mantiją su kailiu ir karališką juostą skersai krūtinės, išgirdo atsakymą, jog šis ansamblis sukurtas pagal Eduardo VII karūnavimo rūbus.

— Švarkas siuvėjų rankų darbo, — pasigyrė Hendersonas. — O kailis tikras. Tai ne koks dirbtinis tų medžių gynėjų niekalas, — jis atsiraugėjo ir, skersai stalo siektelėjęs grafino, prisipylė taurę vyno. — Na, kaip manai, kas žudikas?

Hendersonas kreipėsi tik į Rajeną, mat dėl įgimtos mizoginijos jam ir į galvą neatėjo, kad Ana galėtų turėti minčių šiuo klausimu.

— Liokajus, kaip visada, — atsainiai mestelėjo Rajenas, mikliai atsistojo ir ištiesė ranką Anai. — Atleiskite, Martinai, bet buvo sunki diena, ir mums jau metas namo.

Juodu jau buvo beveik sprunką pro duris, kai salė staiga paskeno tamsoje.